

fordeeltigt Vidnesbyrd, Lyendet erholde, saa vilde samtlige de Vidnesbyrd, en Tjenesteføgende fra sine forskjellige Tjenester har erholdt, naar de læses med Skønsomhed, i Forbindelse med Hensyn til den Tid, det har tjent paa ethvert Sted, samt til hvad man maatte kjende til Udstedernes Personlighed og de nærmere Efterretninger, som man i Anledning af et eller andet Skudsmaal indhenter, afgive et Middel til at forstikke sig om den Tjenesteføgendes Egenkaber, som man ei bør kaste bort, saalænge man ei har noget Bedre. For det gode Lyende vil det være til ikke liden Nytte at være forsynet med en Skudsmaalsbog, der indeholder anbefalende Vidnesbyrd fra nogenlunde paalidelige Personer. De løse Attester, som Lyendet kunde erholde, naar der istedetfor de nuværende Skudsmaalsbøger bleve indførte Lyendebøger, der intet maatte indeholde om Lyendets Forhold, vilde ikke erstatte Vidnesbyrdene i en Skudsmaalsbog. Da den Tjenesteføgende vel havde enkelte rosende Vidnesbyrd at fremvise, men ikke i Almindelighed kunde oplyse, hvorledes han i sine forskjellige Tjenester havde opført sig, saa vilde sige Attester allerede af den Grund gjøre mindre Virkning til hans Fordeel. Men det turde og være, at Attestanterne vilde være endnu mindre samvittighedsfulde i at meddele ufortjent Roes, naar det skete paa et løst Papir, som kun blev forevist der, hvor den Paagjældende fandt for godt, end naar Vidnesbyrdet indtegnes i en Bog, der har en vis offentlig Character og kommer saavel til Politiets som mange Medborgeres Eftersyn. Dgsaa vilde Forfalskninger af de løse Vidnesbyrd sandsynligviis blive meget hyppigere end Forfalskninger af de Bøger, der saa ofte komme til Politiets og Andres Eftersyn; og dette vilde bidrage yderligere til, at de, hos hvem den Paagjældende søgte Tjeneste, vilde lægge mindre Vægt paa Vidnesbyrdene. Endnu turde Skudsmaalsvæsenet have en gavnlig Virkning, der vel ikke bestemt lader sig estervise, men som dog maaskee er af indgribende Vigtighed, den nemlig, at det uden Tvivl har en ikke saa ringe Indflydelse paa et Lyendes Opførsel, at det i Forhold dertil vil faae et Skudsmaal, som kan befordre eller forhindre dets Fremtids Lykke. Man kan sætte denne Indflydelse mere eller

mindre høit, men for Intet er den dog ikke at regne. Jeg for min Deel er tilbøielig til at antage, at den ikke er mindre betydende end den, som Politiets straffende Myndighed udøver paa Lyendet. Denne er vist temmelig indskrænket; thi det er vitterligt, hvor vanskeligt det er ved Klage til Politiet at udrette Noget mod et uefterretteligt, uhydigt eller utro Lyende. Men ligesom dog vist Ingen tænker paa at give Slip paa den Udvei, Huusbonden saavel som og gjensidig Lyendet har til at henvende sig til Politiet, saaledes bør man heller ikke bortkaste en tilvant Indretning, der kan tjene til at understøtte dens Virksomhed. Der er og bemærket, at det har noget Trykkende for den Deel af Befolkningen, der er nødt til at tjene for sit Brød, at den skal være pligtig at oplyse sin Opførsel, og at det bliver afhængigt af deres Bedømmelse, som ere istand til at holde Tjenestefolk. Men det er begrundet i de naturlige Forhold, at den, som attraaer Noget, som forudsætter en vis Tillid hos dem, der skulle opfylde hans Ønske, maa overbevise disse om, at han fortjener denne Tillid. Lovene have kun blandet sig i dette Anliggende, for at give de Vidnesbyrd, Lyendet behøver for at skaffe sig Tjeneste, en større Fasthed og Paalidelighed, end de ellers vilde have, hvilket i det Hele er til Lyendets Bedste. Hvis Huusbonden ved denne Leilighed foruretter det, har det Afgang til Politiets Beskyttelse, og naar Lyendet i et enkelt Tilfælde maa lade sig nøie med et i sig uforkyldt maadeligt Skudsmaal, saa er det kun, fordi det ikke staaer i Politiets Magt derimod at beskytte. Hvad Indflydelse det kan faae paa Lyendets Lykke, er iøvrigt kun afhængig af Medborgeres Mening, og der ere utallige andre Leiligheder, hvorved man i en ganske anden Grad er udsat for at lide under Indvirkningen paa denne Mening, der ikke stemme overeens med Sandhed og Ret.

Endnu maa bemærkes, at Udvalget har fra Justitsministeriet faaet udlaaent to over den omhandlede Deel af Lovudkastet indhente Beskæftninger, en fra Criminal- og Politiretten, og en fra Politidirecteuren her i Staden. Begge have givet den Stemning, der allerede forhen i Udvalget havde viist sig til i foransførte Henseende